

HOMOKI-KÁLLAY KATALIN

Teológia
Osztatlan, 9. félév
Szent Pál Akadémia

Témavezető:

Prof. Dr. Grüll Tibor
egyetemi tanár, SZPA

ἈΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ÉS ἸΔΙΩΤΗΣ. A LITERALIZÁCIÓ KÉRDÉSE AZ ELSŐ SZÁZADI GALILEÁBAN.

Kulcsszavak: *literalizáció, oktatás, Galilea*

A principátus korában a Római Birodalomban az írásbeliség ugrásszerűen fejlődött. A lakosság nagyobb része azonban még mindig írástudatlan volt. A birodalmat a hivatalos adminisztráció szintjén nyelvi dichotómia jellemezte, a provinciák népessége viszont szóban és írásban is sok helyen aktívan használta anyanyelvét, ezért a helyi társadalmak nyelvileg sokszínűek voltak. Az írástudásnak többféle szintje létezett. Olykor azt is írástudatlanként jellemezték, aki anyanyelvén gyakorlott író volt, görögül viszont nem. De minden további nélkül írástudónak mondta magát az a falusi jegyző, aki csak nagy nehézségek árán volt képes egy memorizált szöveget lejegyezni. Júdeában és Galileában nem állíthatjuk teljes bizonyossággal, hogy létezett volna már egy általános, kötelező jellegű oktatás az első században, azonban a régészeti leletek azt mutatják, hogy a galileai kézművesek és halászok körében nem feltétlenül volt rendkívüli az írástudás. Hosszú ideje foglalkoztatja a kutatókat az Apostolok cselekedetei 4: 13-ban szereplő két görög szó: az ἀγραμματος, illetve az ἰδιωτης értelmezése. A dolgozat nyelvészeti, régészeti, valamint teológiai kutatások tükrében igyekszik felfedni a két szó értelmezési lehetőségeit.